

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3218

Vragen van de leden **Jonker** en **Haverkamp** (beiden CDA) aan de minister van Buitenlandse Zaken over *beëindiging van de VN Waarnemingsmissie in Georgië (UNOMIG)*. (Ingezonden 22 juni 2009)

1
Heeft u kennisgenomen van het feit dat door het uitbrengen van een veto door Rusland in de Veiligheidsraad VN Waarnemingsmissie in Georgië (UNOMIG) haar werk in de regio Abchazië heeft moeten beëindigen?¹

2
Deelt u de mening dat zonder de aanwezigheid van UNOMIG in Abchazië er in deze regio geen sprake meer is van het onafhankelijk monitoren van de situatie met betrekking tot de mensenrechten en er hierdoor een gemis aan noodzakelijke internationale waarneming ontstaat? Zo nee, waarom niet?

3
Deelt u de mening dat door het beëindigen van UNOMIG er een risico ontstaat dat nog meer etnische Georgiërs de Gali regio zullen verlaten, omdat hun bescherming niet meer gegarandeerd kan worden en dat dit voorkomen dient te worden? Zo ja, wat gaat u, eventueel in Europees verband, doen om dit te voorkomen? Zo nee, waarom niet?

4
Deelt u de analyse dat na stopzetting van UNOMIG de EU Monitoring Missie (EUMM) de enige organisatie in Georgië is die het ontstane tekort aan bescherming kan invullen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, bent u bereid zo spoedig mogelijk, eventueel in Europees verband, met de Russische autoriteiten te spreken over het door alle betrokken partijen accepteren van de EUMM, zoals ook reeds overeengekomen in de staakt-het-vuren overeenkomst, zodat deze haar werk kan uitvoeren in de regio Abchazië?

¹ ANP, 16 juni 2009.

Antwoord

Antwoord van minister **Verhagen** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 10 juli 2009)

1
Ja.

2
Ja.

3
UNOMIG had weliswaar niet het mandaat om etnische Georgiërs in de Gali regio te beschermen, maar wel om er troepenbewegingen en de mensenrechtensituatie te monitoren. Na het vertrek van UNOMIG zullen deze werkzaamheden niet meer worden uitgevoerd. Het is niet uitgesloten dat de de

facto-autoriteiten in Abchazië druk op etnische Georgiërs zullen uitoefenen om deze regio te verlaten, bijvoorbeeld door het bemoeilijken van het volgen van onderwijs in de Georgische taal. Het is echter te vroeg om te stellen dat meer etnische Georgiërs de Gali regio zullen verlaten. Velen van hen hebben eigen grond, een huis en inkomsten uit de landbouw. Ook zouden zij bij vertrek uit Abchazië in veel gevallen een onzeker bestaan als Internally Displaced Person tegemoet gaan. Vooralnog zijn de Genève-besprekingen over de modaliteiten voor veiligheid en stabiliteit het aangewezen forum voor de EU om aandacht te vragen voor de problematiek van etnische Georgiërs in de Gali regio.

4
De EUMM heeft niet het mandaat om kwetsbare partijen in Georgië te beschermen, maar wel om er troepenbewegingen en de mensenrechtensituatie te monitoren. Er gaat een conflictdempend en vertrouwenwekkend effect uit van de missie, die thans voornamelijk actief is rond de betwiste regio's Zuid-Ossetië en Abchazië. Helaas heeft de EUMM nog altijd geen toegang tot de beide regio's. Met het wegvallen van UNOMIG, die toegang had tot beide kanten van de administratieve grens met Abchazië, is het belang van de EUMM

toegenomen, omdat het de enige nog actieve waarnemingsmissie rond Abchazië is. De huidige situatie beziende, ben ik dan ook voorstander van verlenging van het mandaat van de EUMM. Hierover zal waarschijnlijk tijdens de RAZEB in juli worden besloten. De EU blijft bij de betrokken partijen, vooral Rusland, aandringen op toegang van de EUMM tot zowel Abchazië als Zuid-Ossetië en deze kwestie vormt onderdeel van de Genève-besprekingen. Ook heeft Nederland in bilaterale contacten met de Russische autoriteiten aandacht gevraagd voor deze kwestie.